Prins Willem Alexanderhof 20
2595 BE Den Haag
Postbus 61243
2506 AE Den Haag
t 070 3106686
info@cultuur.nl
www.cultuur.nl

september 2017
Kenmerk:

Betreft: Advies Concessiebeleidsplan 2017-2025

Geachte heer Dekker,

Op 13 juni 2017 heeft u de Raad voor Cultuur om advies gevraagd over het concessiebeleidsplan 2017-2025 van de Regionale Publieke Omroep.
De RPO is sinds 31 mei 2016 het samenwerkings- en coördinatieorgaan voor de uitvoering van de publieke mediaopdracht op regionaal niveau. Met de oprichting zou meer onderlinge samenwerking moeten ontstaan en een voor alle regionale omroepen gemeenschappelijke begrotings- en verantwoordingscyclus.

Een van de taken van de RPO is het schrijven van een concessiebeleidsplan (CBP) waarin beschreven staat hoe de publieke mediaopdracht op regionaal niveau wordt uitgevoerd.

In lijn met de eisen die de Mediawet stelt aan een concessiebeleidsplan, vraagt u aan de raad in welke mate het CBP een beschrijving bevat van de wijze waarop de publieke mediaopdracht op regionaal niveau wordt uitgevoerd. En in hoeverre die is uitgewerkt in kwantitatieve en kwalitatieve doelstellingen voor het media-aanbod en publieksbereik. Maakt het CBP duidelijk dat aan die doelstellingen wordt gewerkt? Aandachtspunten hierbij zijn de mate waarin wordt bijgedragen aan de journalistiek in de regio en de toekomstbestendigheid van de regionale omroepen en de rol van de koepelorganisatie RPO daarbij. Eveneens wordt aan de raad gevraagd in het advies in te gaan op de samenwerking met de NPO, lokale publieke media-instellingen, andere partijen – een wettelijke taak - maar ook op de samenwerking tussen regionale publieke media-instellingen onderling en de rol van de RPO daarbij.

In voorliggend advies geeft de raad zijn indruk van het CBP, zal hij uiteraard bovenstaande vragen proberen te beantwoorden en doet hij hierbij enkele aanbevelingen.

Samengevat
De raad heeft er begrip voor dat de nieuwe situatie met een koepelorganisatie als de RPO en de verhouding met de zelfstandige regionale publieke omroepen niet vanaf dag 1 optimaal zal werken. Toch mist hij in het CBP enkele basale onderdelen.
De raad constateert dat in het CBP de eigen taak en positie van de koepel RPO niet wordt beschreven. Het is daardoor onduidelijk wat de rol van de RPO is. De afzonderlijke omroepen worden beschreven, maar de plaats en positie, de taak, de opdracht en de verantwoordelijkheid van de RPO zelf wordt niet verwoord.

Het CBP is een goede samenvatting van het heden, terwijl de raad juist ook graag een goed doordachte toekomstvisie had willen zien. Naar de mening van de raad had het CBP daarnaast smart-geformuleerde doelstellingen moeten bevatten.

Het concessiebeleidsplan mist helaas een kritische beschrijving van het *Umfeld*, van de actuele mediasituatie in de regio, van de te verwachten mediaontwikkelingen in met name de regio en op lokaal niveau en van de rol die de RPO en de daarin samenwerkende regionale omroepen daarin spelen of denken te gaan spelen. Ook mist de raad een koppeling met onderzoeken, adviezen en beleidsbrieven van uw ministerie.
Verschillende gremia hebben gewezen op de precaire situatie van de regionale en lokale nieuwsvoorziening en de noodzaak tot samenwerking met andere mediapartijen op lokaal en regionaal niveau. In uw brief aan de Eerste Kamer constateerde u dat lokale omroepen steeds belangrijker worden voor een onafhankelijke informatie- en cultuurvoorziening en dat samenwerking en meer eenheid tussen publieke omroepen op alle niveaus van essentieel belang is.[1]
Voor de vaststelling én beoordeling van een beleidsplan is de context essentieel.
Nu is onvoldoende duidelijk welke richting de RPO op wil gaan en wat de afrekenbare doelstellingen zijn.

Een beleidsplan, dat maar liefst acht jaar bestrijkt, dient onderbouwd te worden door een visie die is gebaseerd op een analyse van de huidige situatie, de nu zichtbare trends en de te verwachten ontwikkelingen. Hoewel

[1] 'Lokale publieke omroep', brief van 23 november 2016

het CBP op het eerste gezicht eensgezindheid uitstraalt, zijn er wel degelijk nog heikele punten, die in het CBP onbesproken blijven. Gevolg daarvan is dat er nu geen beleidsplan voorligt met meetbare kwantitatieve en kwalitatieve doelstellingen. Hierdoor is het niet mogelijk vanuit de financierende rijksoverheid een goed beschreven prestatieovereenkomst op te stellen.

De RPO realiseert zich dat en hoopt er het beste van; hij rekent erop dat de staatssecretaris coulant is in zijn beoordeling en meedenkt bij de vormgeving van een beleid dat eigenlijk nog moet worden uitgestippeld. Daar valt in deze prille fase van de nieuwe organisatie wellicht begrip voor op te brengen, maar om daarvoor een periode van 4 jaar te nemen, zoals het CBP vraagt is, zeker gezien de snelle ontwikkelingen op het gebied van online, volgens de raad niet acceptabel. De vraag aan het Commissariaat voor de Media om ook flexibel te zijn bij het toezicht lijkt de raad nogal ongepast, omdat dit de positie als onafhankelijk toezichthouder zou kunnen ondergraven.

De nieuwe organisatie RPO heeft voor het eerst een concessiebeleidsplan opgesteld. De raad wil de organisatie ideeën aanreiken om koers te zoeken om zich in de komende periode goed te positioneren. Hiervoor adviseert de raad u het volgende:

- In overleg met de RPO duidelijke prestatieafspraken te maken voor de korte (1 jaar) en lange (4 jaar) termijn op het gebied van gebruik van non–lineaire mediaconsumptie, samenwerking met de Lokale Publieke Omroep (NLPO), afstemming met de regionale dag- en nieuwsbladen en aandacht voor stedelijke regio.

- De RPO voor het volgende jaar om een echt beleidsplan te vragen, waarin wordt beschreven wat ze hebben gedaan, wat ze nog gaan doen en *hoe* – dit alles smart geformuleerd.

- De RPO een duidelijke richting te geven: naar streekomroepen, waarbij provinciale grenzen worden losgelaten; dit heeft gevolgen voor de strategie van de lokale omroepen, daarom:
    - Vervlechting en samenhang met lokale omroepen te onderzoeken;
    - De mogelijkheden voor publiek-private samenwerking binnen de stedelijke regio en daarvoor afstemming met andere mediapartijen te onderzoeken.
- Toe te werken naar een integratie van de Amsterdamse ‘streekomroep’ AT5 in de Regionale Publieke Omroep.

- Binnen de Mediawet meer mogelijkheden te bieden op lokaal en regionaal terrein voor publiek-private samenwerking, met name tussen media-instellingen.

Hieronder gaat de raad dieper in op het CBP en geeft hij verdere onderbouwing voor bovenstaande aanbevelingen.

Het Concessiebeleidsplan
Uit het CBP spreekt positiviteit, motivatie en ambitie in algemene zin. Net als andere media moeten regionale omroepen, onder invloed van veranderend mediagebruik en -aanbod, hun positie, functie en taken opnieuw definiëren.
De raad heeft het CBP vooral beoordeeld op de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de publieke mediaopdracht: worden de juiste strategische en beleidskeuzes genomen; worden die toegelicht; is helder *hoe* de RPO zijn doelstellingen wil bereiken?

De beoordeling doet hij aan de hand van de meest opvallende zaken en belangrijkste onderwerpen die hij in het CBP heeft gesignaleerd.

Ambities
De RPO beschrijft in het CBP veel doelstellingen en ambities die echter niet meetbaar en concreet geformuleerd worden. Hierdoor is het onder meer niet duidelijk hoe en binnen welke termijn de RPO deze doelstellingen wil bereiken en wat ervoor nodig is. Doordat er vrijwel niets wordt gekwantificeerd en er geen harde controleerbare doelen zijn, kan de RPO binnen de concessieperiode ook niet worden afgerekend op hetgeen wordt beschreven. Een voorbeeld: 'Om aan te blijven sluiten bij de veranderende behoeften van het publiek gaan de regionale omroepen experimenteren met nieuwe journalistieke werkwijzen en innovatieve distributiemethoden.'[2] Wat zijn dat precies? Hoe zien die experimenten eruit? Wanneer zijn ze geslaagd?

Samenwerking
Het gebrek aan scherpe keuzes is ook zichtbaar bij hetgeen de RPO schrijft over de samenwerking met de landelijke en lokale omroepen en andere partijen. De raad mist hier allereerst een visie en een uitvoeringsplan ervan. Dat geldt ook voor samenwerking met dagbladen en andere media-initiatieven in de regio. In het CBP staat o.a. dat de 'regionale publieke omroepen een leidende rol [hebben] in de productie van het regionale

[2] CBP, blz 3

media-aanbod'.[3] Hiermee lijkt het bestaan van regionale dag- en nieuwsbladen te worden ontkend, terwijl die een minstens zo belangrijke rol vervullen. Daarnaast hebben omroepen en kranten hetzelfde verzorgingsgebied (al is dat bij de dag- en nieuwsbladen fijnmaziger dan bij de regionale, provinciaal georganiseerde omroepen), delen zij het speelveld (online) en hebben ze met dezelfde problemen te maken. Uit het CBP blijkt echter niet hoe de regionale omroepen zich verhouden tot die dag- en nieuwsbladen en hoe zij zichzelf zien tussen andere aanbieders van nieuws. De raad vindt het spijtig dat de meeste samenwerkingsverbanden (de regionale mediacentra, zoals als eerste opgezet in Brabant met BN De Stem en Omroep Brabant) opgehouden zijn. Het besluit hiertoe is overigens genomen door de dagbladuitgevers. Zoals gezegd, regionale informatievoorziening is één speelveld dat wordt bespeeld via online, dag- en nieuwsbladen en tv/radio, en daarover mist de raad een visie in het CBP.

In 2015 wees de raad op de noodzaak van een nieuwe vorm van een regionale publieke omroep, een die doordringt tot in de haarvaten van de samenleving en die gebaseerd is op samenwerking met andere partijen en waarbij ook publiek-private samenwerking (PPS) wordt bepleit. In dat advies, over een voorstel van ROOS[4], constateerde de raad dat daarin meer naar 'boven' wordt gekeken, naar de landelijke omroep, dan naar 'beneden', naar de lokale omroepen. Terwijl daar, op streek- en lokaal niveau, juist de gezochte haarvaten van de maatschappij zitten.

In verschillende studies is de penibele situatie van de regionale nieuwsvoorziening aangetoond. Om verdere verschraling van het informatieaanbod op lokaal en regionaal niveau tegen te gaan adviseerde de raad toen, zoals ook beschreven in *De tijd staat open* (2014), dat ROOS in zijn beleid meer nadruk zou moeten leggen op samenwerking – ook met lokale omroepen - in zogenaamde mediacentra. Partijen kunnen elkaar zodoende versterken, waarvan ook de burger baat zal hebben. Hoewel een aantal experimenten op dat gebied zijn mislukt, blijft de raad van mening dat een dergelijke samenwerking bij het vergaren van het feitelijke nieuws en een gedeelde technische infrastructuur, van grote waarde is voor de regionale/lokale nieuws- en informatievoorziening.
Dat is de enige manier om verdere verschraling in het media-aanbod te voorkomen.

Kijkend naar het veranderende mediagebruik, zal de strijd tussen publieke en commerciële regionale journalistieke organisaties om de aandacht van de

[3] CBP, blz. 18
[4] Advies over voorstel ROOS 'Het nieuwe publieke regionale mediabedrijf: betrokken en betrouwbaar'. Raad voor Cultuur, 13 augustus 2015.

nieuwsconsument zich uiteindelijk afspelen op het online platform. Volgens de private nieuwsorganisaties is juist daar sprake van een ongelijk speelveld. Regionale omroepen kunnen zich tenslotte met gebruik van rijkssubsidie online een sterke positie verwerven, maar doen dat vooral met algemeen – en populair - *spotnews*: branden, aanrijdingen, criminaliteit, shownieuws, etc. De raad is van mening dat dit óók een taak is van de regionale publieke omroep, maar moet die vooral aanvullend zijn op wat wordt aangeboden, door bijvoorbeeld commerciële omroepen en dag- en weekbladen. Regionale omroepen moeten de pluriformiteit en kwaliteit van de regionale journalistiek bewaken en de macht controleren door onder meer raadsvergaderingen te verslaan. Hij moet ervoor waken niet met belastinggeld commerciële media uit de lokale markt weg te drukken. Hoewel de dagbladuitgevers niet staan te springen, blijft de raad van mening dat samenwerking tussen regionale nieuwsorganisaties van belang is om de kwaliteit van de regionale nieuwsvoorziening op peil te houden. Dat een dergelijk samenwerking kansrijk is, laat de bestaande samenwerking tussen sommige kranten van de Persunie en lokale publieke omroepen zien.[5]

Reclame

Overal ter wereld dalen de reclame-inkomsten via televisie. De regionale omroep is hierop geen uitzondering. De mogelijkheden om deze inkomsten te compenseren zijn beperkt. Zo zou een verruiming van de advertentieruimte, wat de raad betreft, ten koste gaan van het publieke karakter van de regionale publieke omroep. De RPO pleit hier overigens niet voor, maar wil dat de overheid de omroepen één-op-één compenseert voor teruglopende reclame-inkomsten. Dit is op zich een begrijpelijk standpunt, maar neemt gelijk ook de prikkel weg om langs andere wegen inkomsten te verwerven (sponsoring van evenementen, coproductie met commerciële media, verkoop van rechten, lokale/regionale subsidies). De discussie over de vraag of de sterke verschuiving van reclamebudgetten naar online zal leiden tot reclamevrije publieke omroep zal op landelijk niveau gevoerd moeten worden.

Mediagebruik

De regionale omroepen verliezen terrein door vergrijzing en verandering van het mediagedrag van het publiek. Hoewel de RPO erkent dat lineair kijken en luisteren minder wordt, blijft het toch nog steeds centraal staan in het beleid. Het CBP lijkt vooral geschreven te zijn vanuit de idee dat er ook

[5] En recent nog, in september 2017, won de Groningse lokale omroep OOG-tv de Lokale Omroep Award voor beste videojournalistiek met hun maandelijkse programma 'De stand van de Stad', dat in nauwe samenwerking met het Dagblad van het Noorden wordt geproduceerd.

straks nog volop lineair televisie wordt gekeken en naar lineaire radio wordt geluisterd. De programmering, ook de streams, is voornamelijk lineair, terwijl daar juist de kansen liggen voor on demand luisteren en kijken. De programmering van de regionale omroepen, zoals gepresenteerd in het CBP, past niet bij de huidige trend in het mediagebruik waarin kijkers en luisteraars vooral info tot zich nemen wanneer het hun uitkomt, en niet klaar zitten voor het moment dat de zender heeft bepaald.
De raad is verheugd te lezen dat er maatwerk op streekniveau geleverd wordt, maar in dit verband wordt er ook gesproken over een programmaschema. ("Programmaschema" is een begrip in lineaire programmering.) Door lineair programmeren is het echter lastiger maatwerk en programma's op streekniveau te maken, zo meent de raad. Als dit lineaire denken verlaten wordt, is het eenvoudiger voor (kleine) clusters programma's te maken en om als streekomroep te functioneren.

Het is voor de raad niet duidelijk waarom de RPO schrijft: "Door nieuws-apps en andere snelle media neemt de urgentie om te kijken af."[6] Dit gaat volgens de raad voornamelijk over landelijk nieuws. Dit landelijke aanbod zou geen concurrentie moeten vormen. Integendeel, als de regionale omroepen zich richten op nieuws dat dicht(er) bij de mensen in hun eigen woon- en leefomgeving staat, kun je je onderscheiden en toegevoegde waarde creëren. Paragraaf 5.4 van het CBP over de samenwerking met lokale omroepen is wat dat betreft hoopgevend. Hier beschrijft de RPO precies waar het om zou moeten gaan: het verbinden van kennis en netwerken; hoe en met wat bereik je mensen? Helaas blijft dit onderdeel ook steken in onduidelijke voornemens. Wat zijn de afspraken, bijvoorbeeld op basis van reciprociteit? De RPO zou snel concrete afspraken moeten maken met de Lokale Publieke Omroep, zeker nu daar ook een koepelorganisatie met een eigen directeur is opgericht.

Bereik
Het is goed om vast te stellen dat radio in het CBP een speciale positie heeft. De regionale omroepen hebben als taak in voorkomende gevallen op te treden als rampenzender en lineaire audio is daarvoor het aangewezen middel. Dat betekent ook dat het medium gangbaar moet blijven en een logisch toevluchtsoord is in chaotische omstandigheden. Dat is geen automatisme, getuige de luistercijfers. De RPO schrijft dat radioluisteren een grote verbondenheid heeft met de auto. Uit onderzoek van het Nationaal luister Onderzoek blijkt dat niet het geval. Naar de regionale omroep wordt vooral thuis naar radio geluisterd: maar liefst 71% van de luisterminuten wordt thuis geconsumeerd en slechts 12% in de auto.[7]

[6] CBP, blz. 27
[7] Blijkt uit cijfers van het Nationaal Luisteronderzoek.

In het CBP wordt het behaalde bereik van de regionale omroep via radio, televisie en online gegeven. Volgens de RPO is er de laatste jaren, na een daling, weer sprake van een kleine groei bij het televisiebereik. Hetzelfde geldt voor radio. Het bereik online blijft consequent groeien.[8] Hierover heeft de raad enkele vragen en opmerkingen.

De RPO schrijft dat de regionale omroep ruim 5 miljoen tv-kijkers per week bereikt.[9] Maar wat is 'weekbereik'? Waarop is dit gebaseerd, wat is de maat en hoe wordt gemeten?
Bij de NPO wordt eronder verstaan: 15 minuten aaneengesloten kijken. Bij regionale omroepen wordt onder weekbereik verstaan: 1 minuut aaneengesloten kijken. Eén minuut zegt, zo vindt de raad, wel erg weinig over of er echt gekeken wordt. Zelfs korte nieuwsreportages duren langer dan een minuut.
De raad komt bovendien tot een ander totaal weekbereik dan de RPO. Zelfs bij de één minuut meting blijkt uit officiële cijfers van SKO, dat het totaalbereik voor de regionale omroepen niet 45% is, zoals in het CBP staat, maar 28,8%. Het veel hogere bereik wordt veroorzaakt door het mengen van het landelijke kijkonderzoek met aanvullend onderzoek op regionaal niveau door Motivaction.[10] Bereikcijfers zijn daardoor dan ook niet te vergelijken.

Bij de regionale radiocijfers wordt een gemiddeld marktaandeel genoemd. In 2010 12,2% en in 2016 10,1%. In de laatste meting van 2017 (juni-juli) is het cijfer 8,9%. (In dezelfde periode een jaar eerder was dit cijfer 10,3%.)[11]
Na een kleine stijging in tussen 2015 en 2016, lijkt het gemiddeld marktaandeel toch weer verder gedaald. Overigens zegt het marktaandeel weinig over het feitelijke aantal luisteraars. De cijfers zouden veel inzichtelijker en zinniger zijn als *zowel de relatieve als de absolute cijfers* per regio getoond werden; wellicht dat er wel degelijk omroepen zijn waarvan het aantal kijkers en luisteraars (flink) gestegen is.

Door de regionale vensters rondom de NOS Journaals zal het televisiebereik van de regionale zenders toenemen, zo schrijft de RPO. Dit regionale venster is een verlenging van de NOS Journaals van 12.00 en 15.00 uur met 5 minuten en wordt landelijk uitgezonden. Er zitten onderwerpen in dit blokje van verschillende regionale omroepen. Het is dus geen regionaal venster met nieuws uit een specifieke regio, maar een landelijk uitgezonden

[8] CBP, blz. 8
[9] CBP, blz. 8
[10] Methodologisch is dit wellicht onjuist, c.q. onwenselijk In de bijlage vindt u een overzicht van het bereik op basis van door de raad opgevraagde cijfers.
[11] Bron: NLO 29 augustus 2017. Over een week komen die nieuwe cijfers. Nog even naar kijken

programma met een paar regionale onderwerpen. Een betere en door de RPO gewenste mogelijkheid is om het landelijk programma (op NPO 1 bijvoorbeeld) per regio te onderbreken door een regionale omroep met nieuws uit de regio. De regionale omroepen zenden dit programma dan niet uit op hun eigen kanaal, maar in het ontkoppelde landelijke kanaal.[12] Dit is de wijze waarop de BBC het regionale nieuws verspreidt en die hoge kijkcijfers oplevert.

Provinciegrenzen
Het CBP is uitgegaan van de huidige situatie waarin het verzorgingsgebied van de regionale omroep in het algemeen de provincie is. De enige uitzondering is Zuid-Holland, waar twee omroepen zijn die niet provinciaal, maar regionaal georganiseerd zijn: RTV Rijnmond en RTV West. In Noord-Holland is er een samenwerkingsverband tussen lokale omroep AT5 en RTV N-H, maar een verdere uitsplitsing naar streekniveau is er daar niet.
Naar de mening van de raad is het kader van provinciegrenzen niet langer vol te houden. Het valt bijvoorbeeld te betwijfelen of een kijker in het Gooi geïnteresseerd is in wat er in Den Helder of Alkmaar gebeurt. En zo zijn er meer voorbeelden van streken die meer gemeenschappelijk hebben en soms over provinciegrenzen heen vallen.

De raad stelde al eerder de indeling van regionale omroepen langs provinciegrenzen ter discussie.[13] De huidige indeling maakt het moeilijk om in de haarvaten van al die verschillende streken het nieuwsbloed te laten stromen. Terwijl dat juist van groot belang is. De BBC trok niet voor niets bovendien onlangs bijna tien miljoen euro uit ter investering in 150 lokale journalisten die zich richten op het beleid ter plekke.
Plaatselijke media zijn de bewakers van de democratie; ze kunnen een platform voor discussie bieden en onderwerpen op de politieke agenda zetten, waarmee ze ook nog eens voor samenhang in een gemeenschap zorgen. Samenwerking met de lokale omroepen, binnen regio's zou dit kunnen vergemakkelijken.

Dat de verdeling van regionale omroepen langs provinciegrenzen lang niet altijd een logische is, blijkt ook uit het rapport *De veranderende geografie van Nederland*.[14] Dit stelt dat veel regio's los te zien zijn van de provincie waarin ze liggen. Dit zijn gebieden met eigen sociale, economische en

[12] Zo is dat ook georganiseerd bij de BBC, bijvoorbeeld in Schotland: http://www.bbc.co.uk/bbcone/programmes/schedules/scotland en in Londen: http://www.bbc.co.uk/bbcone/programmes/schedules/london.
[13] Onder andere in: 'AT5 - aanvullend advies voorstel ROOS Het nieuwe publieke regionale mediabedrijf: betrokken en betrouwbaar.' Raad voor Cultuur, 7 oktober 2015.
[14] Door Regioplan/Atelier Tordoir, in opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

culturele verbanden – en dus met eigen mediabehoeften - die vaak provinciegrenzen overschrijden.
In de Memorie van Toelichting bij de wijziging van de Mediawet 2008 schrijft het kabinet: 'Wanneer het bestel onveranderd blijft, zullen zij hun relevantie steeds verder verliezen'.[15] Dit gaat om zowel de landelijke als de regionale publieke media-instellingen. Om 'toekomstbestendig' te worden, moeten ze in staat zijn hun 'specifieke eigen regionale identiteit en cultuur' uit te dragen.

Opvallend genoeg wordt het rapport 'Maatwerk in de regio' niet genoemd in het CBP. Uit dit rapport blijkt dat de RPO beschikt over profielen van 57 zogeheten mediaregio's. Bij de bepaling hiervan is gekeken naar culturele en infrastructurele samenhang en de daarbij behorende mediaconsumptie. Binnen die samenhang zou in een gedecentraliseerd model wel een verdere opsplitsing in mediakernen kunnen plaatsvinden, om de eigenheid van de grote andere gemeenten niet te laten ondersneeuwen door de grote stad. Een dergelijke indeling, waarbij er mediakernen bestaan, waaronder streekomroepen functioneren, zal er naar de mening van de raad voor zorgen dat omroepen hun functie als informatieverschaffer en bewaker van de democratie beter kunnen uitvoeren.

Eveneens relevant is het experiment van journalist Jacky de Vries heeft in Noord-Holland, waarbij RTV-NH nauw samenwerkt met lokale omroepen en andere plaatselijke 'mediapartners'. De ideeën voor onderwerpen komen van onderaf, RTV-NH helpt bij het invullen en uitwerken en kijkt of er een bredere verspreiding (geschikt voor andere streken) in zit. De Vries wil uiteindelijk af van het centrale regionale journaal, dat gepresenteerd en uitgezonden wordt vanuit een centrale studio, met een provinciale invulling. Hij voorziet een streaming nieuwsvoorziening (niet lineair) waarbij audio- en videonieuws en –achtergronden per streek zijn gegroepeerd. De Vries stelt voor Noord-Holland te verdelen in 14 regio's, met in elk 1 of twee centraal aangestuurde verslaggevers die het streeknieuws faciliteren en nauw samenwerken met lokale media.[16]

Terecht schrijft de RPO in het CBP dat "De journalisten van de regionale omroepen midden in de samenleving [staan] en als eerste [zien] hoe onze maatschappij, wijken, buurten en straten zich ontwikkelen. De verslaggeving in en over deze gebieden is inhoudelijk sterk, dichtbij, betrouwbaar en herkenbaar."[17] Wat de raad betreft laat dit precies de argumentatie zien die

[15] 34 264. Nr. 3. Wijziging van de Mediawet 2008 in verband met het toekomstbestendig maken van de publieke mediadienst
[16] *Een sloot vol kiezelstenen. Lokale journalistiek in een nieuwe tijd*, Jacky de Vries.
[17] CBP, blz. 16

pleit voor streekomroepen, en niet voor omroepen die hoofdzakelijk de provinciegrenzen volgen.

Nu de provincies niet langer de regionale omroepen financieren is het ook gemakkelijker geworden het verzorgingsgebied niet meer te definiëren volgens de provinciegrenzen. De RPO schrijft dat de regionale omroepen samenwerking zoeken ter versterking van de regionale journalistiek. Dat kan ook van betekenis zijn voor stedelijke regio's die provincie-overschrijdend zijn. Ook wil de RPO de samenwerking met de lokale media met prioriteit uitbouwen. Dat gaat in de richting van een focus op stedelijke regio's die over provinciegrenzen heen kan gaan. Hiermee geeft het CBP een aanzet in de goede richting; de raad had echter graag gezien dat ook de concretisering hiervan ter hand zou zijn genomen en dat doelstellingen in omvang en oplevertijd genoemd zouden zijn.

Bij dit afschudden van de provinciegrenzen door de vorming van streekomroepen, of in elk geval stad- of streekgebonden journalistieke productie-eenheden, zou het ook niet meer dan logisch zijn dat de Amsterdamse lokale omroep AT5 op termijn een volwaardige plaats binnen de RPO krijgt. De raad heeft u daarover eerder geadviseerd[18], met de opmerking dat het hier bij uitstek gaat om een lokale omroep met de omvang van een regionale, die de haarvaten van de samenleving in de regio weet te vinden. Nu het beleidsplan van de RPO in feite nog richting moet krijgen, zou deze integratie een van de punten op de einder kunnen zijn. Het is hierbij ook van belang nu deze beslissing te nemen, omdat anders pas over 8 jaar (tijdspanne van het CBP) tot nieuwe indeling gekomen kan worden.

[18] 'AT5 - aanvullend advies voorstel ROOS Het nieuwe publieke regionale mediabedrijf: betrokken en betrouwbaar.' Raad voor Cultuur, 7 oktober 2015.

BIJLAGE

De RPO geeft de volgende percentages over weekbereik televisie: 2010 46% en 2016 45%. Volgens SKO zijn deze percentages gebaseerd op de rekenmaat van 1 minuut per week aaneengesloten kijken. Als we de rekenmaat van de NPO hanteren (15 minuten aaneengesloten kijken) dan zou het bereik van de regionale omroepen zijn:

		All day week 1 t/m 52 2016 Gemiddeld weekbereik% bij bereikseis:		
Doelgroep	Zender groep...	1 minuut	5 minuten	15 minuten
6+	Omrop Fryslân Televisie	3,5	1,3	0,8
	TV Noord	4,1	1,9	1,1
	TV Drenthe	3,7	1,5	0,7
	TV Oost	4,0	1,9	1,2
	TV Gelderland	5,8	3,6	2,5
	Kanaal 9 Utrecht	3,0	1,3	0,7
	TV Flevoland	2,5	0,6	0,2
	TV Noord-Holland	3,9	2,0	1,0
	TV West	4,2	1,7	0,8
	TV Rijmond	3,5	1,7	0,9
	TV Zeeland	3,5	1,1	0,4
	Omroep Brabant TV	5,7	3,2	1,9
	L1 TV	4,2	2,2	1,4
	Total	28,8	17,1	11,1
13+	Omrop Fryslân Televisie	3,6	1,4	0,8
	TV Noord	4,3	2,0	1,2
	TV Drenthe	3,9	1,6	0,8
	TV Oost	4,2	2,1	1,3
	TV Gelderland	6,1	3,8	2,7
	Kanaal 9 Utrecht	3,2	1,4	0,8
	TV Flevoland	2,7	0,7	0,2
	TV Noord-Holland	4,2	2,1	1,1
	TV West	4,5	1,9	0,9
	TV Rijmond	3,7	1,8	1,0
	TV Zeeland	3,7	1,2	0,5
	Omroep Brabant TV	6,1	3,4	2,0
	L1 TV	4,4	2,3	1,5
	Total	30,3	18,3	11,9

Bron: SKO

Hierbij wordt duidelijk dat ook bij een één minuut bereik de officiële cijfers van SKO (totaal voor de regionale omroepen) niet 45% is, maar 28,8%. Dit wordt veroorzaakt door het mengen van het landelijke kijkonderzoek met aanvullend onderzoek op regionaal niveau door Motivaction.